

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fiViite
Asiantuntijapyyntönnö, U 50/2020 vp**Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (COM(2020) 568 final) tilapäisestä poikkeuksesta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tietyistä säännöksistä verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi**

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä ja toteaa yhtyvänään siinä esitettyihin arvioihin.

Kuten kirjelmässä on todettu, määräaikaisen asetuksen tavoitteena olisi mahdollistaa numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen (esimerkiksi WhatsAppin ja Facebook Messengerin) tarjoajien sähköisen viestinnän vapaaehtoinen käsittely lasten seksuaalisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi verkkoympäristössä. Suomessa on voimassa laki lapsipornografian levittämisen estotoimista (1068/2006), jossa säädetään teleyritysten oikeudesta tarjota palvelujaan siten, ettei niiden avulla ole pääsyä internetin lapsipornosivustoihin. Erotuksena tähän internetsivustoihin pääsyn estoa käsittelevään kansalliseen lakiin, puheena oleva asetus mahdollistaisi numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajien puuttuvan tarjoamassaan palvelussa välitettyyn lapsipornografiaseen sisältöön sekä lasten houkuttelemiseen seksuaalisiin tarkoituksiin. Traficom katsoo tällaisen viestinnän käsittelyoikeuksien mahdollistamisesta säätämisen olevan perusteltua valtioneuvoston kirjelmässään esitetysti eli siksi, että lasten suojeluun tähtäävät viestinnän ja välitystietojen käsittelytoimet ovat tulevaisuudessa-kin sallittuja. Traficom pitää hyvänä sitä, että asetusehdotus määrittelee käsittelyedellytykset varsin tiukoin suhteellisuus- ja välttämättömyysvaatimuksin ja täten ottaa huomioon sen, ettei toisaalta oikeutta luottamukselliseen viestintään perusteettomasti loukata.

Traficom jakaa valtioneuvoston käsityksen siitä, että asetusehdotuksen vaikutukset sähköisen viestinnän luottamuksellisuutta valvovana viranomaisena Traficomien toimintaan jäisivät todennäköisesti – ainakin toistaiseksi – vähäisiksi, koska Suomeen ei ole tällä hetkellä sijoittautunut sellaisia suuria viestintäpalvelun tarjoajia, joita asetusehdotus pääasiassa koskisi. Valtioneuvoston kirjelmässään todetusti asetusehdotuksen tosiasialliset vaikutukset kohdistuisivat suomalaisiin sitä kautta, että asetuksen soveltamisen piirissä olisi sellaisia numeroista riippumattomien henkilöiden välisiä viestintäpalveluja, joilla on laaja käyttäjäkunta Suomessakin. Näin ollen EU-laajuinen tarkastelu asiassa on Traficominkin näkemyksen mukaan järkevää.

Puheena olevan asetuksen on ehdotettu olevan määräaikainen ja kumoutuvan, jos pidempiaikaiset lainsäädännölliset muutokset astuisivat voimaan ennen sen viisivuotisen määräajan umpeutumista. Traficom pitää tätä hyvänä lähtökohtana, sillä se mahdollistaa erilaisten viestintäpalvelujen ja verkkoalustojen tarjoajien aihetta koskevien vastuiden ja oikeuksien sääntelyn EU-tasoisien arvioinnin kokonaisuutena.